

Aan: College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 501
2990 EA Barendrecht

Betreft: Advies MAB - Wijziging verordening en beleidsregels leerlingenvervoer

Barendrecht, 12 februari 2025

Geacht College,

Op 23 december 2024 heeft u de Maatschappelijke Adviesraad Barendrecht (MAB) laten weten dat u voornemens bent om schooljaar 2025-2026 een aangepaste verordening en beleidsregels voor het leerlingenvervoer in te laten gaan. U heeft de MAB gevraagd advies, input en op- of aanmerkingen bij de gewijzigde versie van de verordening en beleidsregels te geven.

Ter voorbereiding van onze reactie heeft een vertegenwoordiging van de MAB gesproken met desbetreffende beleidsmedewerker en klantadviseur bij uw gemeente en met vier ouders van kinderen die van het leerlingenvervoer gebruikmaken. Op basis van deze gesprekken geven wij u graag advies over de gewijzigde verordening en beleidsregels én over aspecten die daarna met de uitvoering van het leerlingenvervoer te maken hebben.

1. Advies betreffende de gewijzigde verordening en beleidsregels

1.1. Doel van de wijziging: meer zelf- en samenredzaamheid en minder benodigde vervoerscapaciteit

In de verordening en beleidsregels zijn wijzigingen aangebracht om meer zelf- en samenredzaamheid door ouders te bereiken en de schaarse vervoerscapaciteit optimaal te benutten. Volgens uw gemeente moeten ouders meer moeite doen om zelf of samen met anderen tot een oplossing te komen.

Bevorderen van de zelf- en samenredzaamheid en verminderen van de benodigde chauffeurs kan worden bereikt door ouders te faciliteren in het zelf en samen met anderen doen. Wij zien hier voorbeelden van in de gewijzigde documenten, zoals artikel 13 van de verordening waarin onder voorwaarden vervoer naar een opvangadres mogelijk is en niet alleen naar een BSO zoals voorheen. Of artikel 17 van de verordening over de vervoersvergoeding voor door ouders georganiseerd vervoer, waarbij we wel de vraag hebben of dit ook geldt voor ouders van gehandicapte kinderen. En de artikelen 14 en 15 uit de beleidsregels over vergoeding van het eigen vervoer en het stimuleren van carpooling.

Pinksterbloem 26
2992 VP Barendrecht

info@adviesraadbarendrecht.nl
www.adviesraadbarendrecht.nl

Advies Wijziging verordening en beleidsregels leerlingenvervoer

We komen in de stukken echter ook een andere vorm tegen, namelijk de verwachting dat ouders zelf of samen met anderen het vervoer verzorgen. Dit is bijvoorbeeld het geval in artikel 9 van de beleidsregels betreffende de verantwoordelijkheid van ouders voor het begeleiden van hun kinderen en in artikel 10 over tenminste één dag per week zelf halen en brengen.

Een dergelijke verwachting uitspreken kan voor helderheid zorgen. Echter, het komt nu meer als een verplichting op ons over. Ons advies is duidelijker te zijn over hoe dergelijke artikelen zijn bedoeld: als een punt waarover gemeente en ouders in gesprek gaan en waarin een afweging van ouders wordt gevraagd of als een opdracht aan ouders die vast staat. Wanneer het is bedoeld als afweging en punt van gesprek, formuleer de beleidsregels (artikel 9, lid 6) dan ook zo en niet als iets dat ouders moeten aantonen om recht op aangepast vervoer te hebben of houden.

De MAB vindt het belangrijk om bij het aansturen op zelf- en samenredzaamheid rekening te houden met de complexiteit die een kind met een beperking of handicap voor een gezin meebrengt. Bijvoorbeeld wat betreft de verwerking van de problemen, werktijden, bereidheid van de werkgever om flexibel te zijn, zorg voor andere kinderen in het gezin, etc. Daarnaast is het o.i. ook nodig om breder te kijken. Zelf- en samenredzaamheid is immers niet alleen van toepassing bij het vervoer. Wanneer ouders kunnen vertrouwen op gepast vervoer voor hun kind is het wellicht mogelijk om op andere gebieden meer zelf- of samenredzaam te zijn. Wij adviseren om in de verordening en/of beleidsregels aan te geven dat met deze aspecten rekening wordt gehouden.

Kortom, de MAB adviseert om:

- in de verordening en beleidsregels consequenter van één standpunt uit te gaan, namelijk faciliteren en ondersteunen;
- te voorkomen dat artikelen die niet zo zijn bedoeld als een plicht kunnen worden geïnterpreteerd;
- nadrukkelijk op te nemen dat de keuze voor de vervoersvoorziening in overleg met de ouders wordt gemaakt.

Daarnaast adviseert de MAB om een overgangsregeling te overwegen bij herziening van toekenningen die voor 5 dagen per week zijn afgegeven. Voor ouders die gewend zijn 5 dagen per week gebruik te maken van het leerlingenvervoer is enkele dagen zelf of samen doen wellicht een (te) grote overgang.

1.2. Handicap of onvoldoende zelfredzaam

In de verordening en beleidsregels wordt (structureel) gehandicapt gehanteerd als grondslag voor de toekenning van het leerlingenvervoer. Dit lijkt duidelijk maar toch is niet altijd helder wat wordt bedoeld. Een bepaalde handicap kan immers diverse gevolgen voor de zelfredzaamheid hebben. Naar de opvatting van de MAB gaat het dan ook niet om de handicap op zich maar om de (functionele) gevolgen daarvan in het dagelijks leven en een zorgvuldige individuele inschatting daarvan.

Wij adviseren u om de verordening en beleidsregels hier nog eens op na te lezen en - indien wenselijk - op voorkomende plaatsen het begrip handicap te vervangen door een verwijzing naar de (beperking van de) zelfredzaamheid van het kind.

1.3. Dichtstbijzijnde toegankelijke school

Artikel 8 van de verordening gaat over de vervoersvoorziening naar de dichtstbijzijnde toegankelijke school. Bij leerlingen met een handicap is vaak geen sprake van een echte schoolkeuze. Deze kinderen zijn aangewezen op een bepaalde school en mogen blij zij als daar plaats voor hen is. Het begrip dichtstbijzijnde school heeft o.i. in de praktijk dan ook weinig waarde en komt onnodig streng over. Wij adviseren om desbetreffend artikel uit de verordening weg te laten dan wel lid 3 van dit artikel - waarin een (te) sterke bewijslast bij de ouders ligt - te verwijderen of te nuanceren. Ditzelfde geldt voor het gebruik van het begrip dichtstbijzijnde toegankelijke school in de beleidsregels.

Mocht het begrip dichtstbijzijnde toegankelijke school worden gehandhaafd en ouders kiezen voor een verder gelegen school, is er dan een mogelijkheid om gebruik te maken van leerlingenvervoer als de ouders de extra kosten betalen? Dit ondersteunt ook de zelfredzaamheid van ouders. Wij adviseren om deze mogelijkheid in de verordening en beleidsregels op te nemen.

1.4. Vervoersvergoeding VO/VSO

In de adviesaanvraag merkt u op dat er nog één bespreekpunt openstaat voor het college en de gemeenteraad. Dit betreft het punt dat - in tegenstelling tot voor het basisonderwijs - een vervoersvergoeding niet verplicht is voor het voortgezet (speciaal) onderwijs. Gezien de bezuinigingsopgave van de gemeente zou deze toekenning mogelijk alleen gelden voor leerlingen met een structurele handicap die het VO/VSO bezoeken. U vraagt hoe de MAB hierin staat.

Uit een mondelinge toelichting hebben we begrepen dat is bedoeld dat u de vervoersvergoeding mogelijk alleen wilt laten gelden voor gehandicapte leerlingen en niet voor leerlingen met een beperking die minder dan 6 maanden duurt. De MAB onderschrijft het voornemen om VSO-leerlingen met een handicap een vervoersvoorziening te geven - terwijl dat niet verplicht is - en het voornemen om dit niet te doen in het geval van een tijdelijke beperking. Overigens adviseert de MAB om ook bij kinderen uit het VO/VSO uit te gaan van een individuele afweging van de zelfredzaamheid en niet van de handicap op zich.

1.5. Aanpassing leerlingenvervoer voor kinderen van taalklassen

Ten slotte wijst u op een aanpassing in de praktijk van het leerlingenvervoer voor de taalklassen voor kinderen van statushouders. U wilt voor deze kinderen dezelfde regels laten gelden als voor andere kinderen en heeft dit al zo toegepast voor het schooljaar 2024-2025. Dit is samen met de klantmanagers inburgering en de school gedaan met als gevolg een sterke afname van het aantal kinderen van statushouders in het leerlingenvervoer. Volgens uw informatie heeft dit geen problemen gegeven.

De MAB ondersteunt het uitgangspunt om het aangepaste vervoer te reserveren voor kinderen voor wie dat echt noodzakelijk is en staat positief tegenover deze gewijzigde uitvoering van het leerlingenvervoer voor kinderen van statushouders. Wij gaan er daarbij vanuit dat er net als bij andere kinderen ook bij kinderen van statushouders desgevraagd altijd een individuele afweging van de noodzaak van leerlingenvervoer plaatsvindt.

2. Advies betreffende de uitvoering van het leerlingenvervoer

We begrijpen dat u de nieuwe verordening en beleidsregels medio mei 2025 in wilt laten gaan, zodat alle aanvragen voor het nieuwe schooljaar op dezelfde wijze en met dezelfde regelgeving worden afgehandeld. De MAB doet hiervoor graag onderstaande aanbevelingen.

2.1 Informatie over het leerlingenvervoer

Ouders horen van derden over het bestaan van het leerlingenvervoer, bijvoorbeeld van de school of van een begeleider. Dit is helpend voor ouders maar de informatie is ook afhankelijk van degene die hem geeft. Wij adviseren om ouders te ondersteunen door aparte, begrijpelijke informatie ter beschikking te stellen die in deze voorfase van belang is. Bijvoorbeeld over de bedoeling van en het recht op leerlingenvervoer, de verwachtingen ten aanzien van ouders in deze en de aanvraagprocedure. De verordening voldoet hiervoor niet, ook al is hij op B1 niveau geschreven. Deze informatie is nodig voordat de aanvraagprocedure wordt gestart. We raden daarom af de informatie aan het aanvraagformulier te koppelen. De informatie kan geplaatst worden op de communicatiekanalen van de gemeente en verspreid worden via hulpverlenende instanties en scholen.

Daarnaast adviseren we om bij de toekenning aparte, begrijpelijke informatie aan ouders te verstrekken. Bijvoorbeeld over de rol van de regievoerder (Partners in Mobiliteit), de vervoersmogelijkheden, hoe klachten ingediend kunnen worden en wat ouders van het vervoersbedrijf mogen verwachten. Bij dat laatste denken we bijvoorbeeld aan de kwaliteitseisen voor de chauffeurs, het inzetten van een vaste chauffeur en vervanger, de kennismaking met de chauffeur, wat te doen bij wijzigingen in de planning en hoe de chauffeur met de ouders communiceert. Hierbij gaat het zowel om zaken uit de verordening en beleidsregels als om eisen uit de aanbesteding en het contract. Voor ouders moet klip en klaar duidelijk zijn wat de gemeente contractueel heeft afgesproken en wat zij van de vervoerder mogen verwachten.

De MAB raadt aan om de (huidige) informatie in samenspraak met ouders op en bij te stellen.

Behalve dat deze informatie aan de toekenning wordt toegevoegd, kan hij ook op de communicatiekanalen van de gemeente worden geplaatst.

2.2 Aanvraagprocedure en aanvraagformulier

Op basis van de gesprekken met ouders adviseert de MAB het onderstaande.

- Vereenvoudig het aanvraagformulier. De antwoordmogelijkheden zijn voor veel situaties bedoeld. Soms passen ze echter niet op de situatie van het kind. Bijvoorbeeld wanneer het kind de diagnose autisme heeft. Stel vast welke informatie noodzakelijk is om een beoordeling te kunnen doen en ga na of er geen overbodige vragen in staan. Ga daarbij uit van vertrouwen in de ouders.
- Zorg ervoor dat het aanvraagformulier het uitgangspunt van zelf- en samenredzaamheid ondersteunt, niet door het verplichtend op te leggen maar door ouders te vragen wat zij daarvoor nodig hebben.
- Hanteer een verkort aanvraagformulier voor ouders met een herhaalde aanvraag waarbij de grondslag voor het vervoer niet is veranderd.
- Maak de aanvraagprocedure eenvoudiger: geef zoveel mogelijk meerjarige beschikkingen. Bij veel kinderen veranderen de mogelijkheden op het gebied van zelfredzaamheid in de loop der kinderjaren immers niet.
- Neem na een aanvraag tijdig een besluit, laat ouders tijdig weten wie bij hen het leerlingenvervoer uitvoert en hanteer een maximum termijn voor kennismaking van de chauffeur met de ouders.

De MAB adviseert om ouders mee te laten denken over de aanpassing van de aanvraagprocedure en het aanvraagformulier.

2.3 Direct contact tussen chauffeur en ouders

De praktijk leert dat het leerlingenvervoer het meest positief wordt ervaren als er een directe communicatie is tussen de verschillende betrokkenen: planners, chauffeurs, ouders, school en desgewenst de gemeente. Daarbij lijkt direct contact tussen ouders en chauffeur - rechtstreeks dan wel digitaal - het meeste verschil te maken. Vermeden dient te worden dat via een app en een planningsafdeling informatie wordt gegeven die niet volledig is of niet met de werkelijkheid overeenkomt. Met zo'n directere manier van communiceren hoeft niet tot de volgende aanbesteding gewacht te worden. Het kan o.i. ook al nu, binnen de huidige aanbesteding, snel worden ingevoerd.

2.4 Inzicht in contractbeheer en regievoering

Het contractbeheer en de regievoering van het leerlingenvervoer zijn in uw gemeente aan PIM uitbesteed. Dat is begrijpelijk maar ook kwetsbaar. Bepaal als gemeente hoe u met deze partij contact onderhoudt over wat in het contractbeheer en de uitvoering gebeurt en hoe de gemeente daarin een reëel inzicht krijgt. Wees u ervan bewust dat de partner aan wie het contractbeheer wordt uitbesteed een eigen agenda kan hebben en voorkom dat de tussenpersoon wordt beloond als alles goed gaat. Zorg voor

een prikkel om bij klachten etc. echt iets te doen. Kennelijk werkt het huidige systeem van boetes en bonussen nu onvoldoende.

Gezien de huidige problemen is het o.i. ook belangrijk om zowel de regievoering als de uitvoering van het leerlingenvervoer regelmatig direct met ouders te evalueren, ook bij een vervoerder waarbij er minder problemen naar voren komen. Wellicht is een direct contact tussen ouders, regievoerder en vervoerder - onder begeleiding van de gemeente of een onafhankelijke persoon - daarbij ook helpend.

2.5 Leerlingenvervoer op basis van de Jeugdwet

Uw gemeente biedt leerlingenvervoer aan op basis van verschillende wetten en regelingen. Zo wordt er ook leerlingenvervoer ter beschikking gesteld op basis van de Jeugdwet. De MAB vindt het positief dat de vervoersregelingen op basis van het leerlingenvervoer en de Jeugdwet op elkaar worden afgestemd en verneemt graag wat er op dit gebied in de verordening en beleidsregels van de Jeugdwet gaat veranderen. Belangrijk is dat de uitvoering van beide regelingen na het uniformeren ervan wordt geïntegreerd, bijvoorbeeld via een gemeenschappelijke aanvraagprocedure en uitvoeringsregeling met één beschikking voor de ouders.

2.6 Aanbesteding van het leerlingenvervoer

Voor de verdere toekomst adviseren we ten slotte het onderstaande ten behoeve van de volgende aanbesteding.

Ouders en kinderen hebben bij het leerlingenvervoer vaak met veel partijen te maken, onder andere doordat de regie over het leerlingenvervoer aan PIM is overgedragen en doordat een gecontracteerd vervoersbedrijf het vervoer aan een onderaannemer kan uitbesteden. Wij vragen ons af of het leerlingenvervoer niet met minder partijen en kortere lijnen uitgevoerd kan worden en adviseren om dit te onderzoeken, zodat daar bij de volgende aanbesteding of opdrachtverlening op gestuurd kan worden. Wij vinden het wenselijk om daarbij out of the box te denken. In het kader van de ontvlechting, met als doel het contact met de burger te verbeteren, is het de vraag of PIM en een coördinerende vervoerder met onderaannemers nog wel in het beleid van de gemeente passen.

Wij adviseren om ouders te laten participeren in de voorbereiding van de aanbesteding. Ook als MAB dragen we daar graag onze steen aan bij.

Met vriendelijke groet,

Namens de Maatschappelijk Adviesraad Barendrecht,

Cees Versendaal, voorzitter

Hans Onderwater MBE, secretaris

Pinksterbloem 26
2992 VP Barendrecht

info@adviesraadbarendrecht.nl
www.adviesraadbarendrecht.nl

Advies Wijziging verordening en beleidsregels leerlingenvervoer